Gemeente Amsterdam Gebiedsanalyse 2015 Bos en Lommer Stadsdeel West

Gebied Bos en Lommer

Bos en Lommer bestaat uit gemengde stadsbuurten. Hier wonen zowel gezinnen als alleenwonenden, jongeren als ouderen en huishoudens met uiteenlopende sociaaleconomische posities. Bos en Lommer bestaat uit de oude kern Sloterdijk en delen gebouwd net vóór de oorlog (Landlust en Erasmusparkbuurt), en net ná de oorlog (De Kolenkitbuurt). Het vooroorlogse deel is meer door particulieren gebouwd en wordt nog steeds door particulieren verhuurd. Het naoorlogse deel is meer door woningcorporaties gebouwd. De Kolenkit is een buurt waar veel gezinnen wonen, vaak met een laag inkomen. In deze buurt, gelegen tussen de ring A10 en het spoor, is 29% van de huishoudens een één- of tweeoudergezin. Drie op de tien huishoudens moeten rondkomen van een minimuminkomen. Veel bewoners hebben een migratie-achtergrond, 64% is van niet-westerse herkomst, met name Turks (19% versus 5% gemiddeld in Amsterdam) en Marokkaans (29% versus 9% gemiddeld).

In het zuidelijk deel van de Kolenkit ligt de Robert Scottbuurt, deze buurt stamt uit dezelfde tijd, maar de woningvoorraad is wat gemengder. De Robert Scottbuurt is ten opzichte van de andere buurten in Bos en Lommer redelijk vergrijsd, maar het aandeel 65-plussers ligt op het gemiddelde van de stad (11%). De aanwezigheid van woonzorgcentrum De Boeg draagt hier in belangrijke mate aan bij. Laan van Spartaan maakt ook deel uit van de buurtcombinatie De Kolenkit. Deze nieuwbouwbuurt is nog volop in ontwikkeling. Andere ontwikkelingen zijn er rond

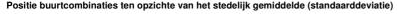
transformatie van gebouwen (het voormalige GAK- en Elseviergebouw) en rond de Molenwerf.

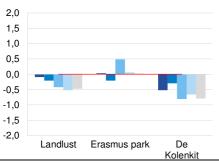
De Erasmusparkbuurt staat er sociaal-economisch wat gunstiger voor dan de andere buurten in Bos en Lommer. De woningen zijn wel klein, waardoor de buurt vooral huishoudens zonder kinderen trekt. Er wonen veel nieuwe stedelingen (47%). Landlust is een gemengde stadsbuurt, met zowel gezinnen als alleenwonenden. Net als in de Kolenkit wonen er relatief veel mensen met een Turkse (12%) of Marokkaanse (19%) achtergrond. In tegenstelling tot de Kolenkit waar weinig nieuwe stedelingen wonen, ligt het aandeel nieuwe stedelingen hier net boven het stadsgemiddelde (33% versus 31% gemiddeld in de stad). Binnen Landlust valt de Gulden Winckelbuurt op. Hier wonen veel gezinnen (32% is één- of tweeoudergezin). Sloterdijk bestaat uit een bedrijventerrein, volkstuincomplexen en het (voormalige) dorp Oud Sloterdijk. Er wonen weinig mensen (102).

Ruimte en economie

Wonen

Bewoners van Bos en Lommer zijn minder tevreden met hun eigen woning dan gemiddeld in Amsterdam. Alleen bewoners

- Wonen en openbare ruimte: WOZ-waarde per m2; tevredenheid onderhoud straten en stoepen.
- Bedrijvigheid: banen per 1000 inwoners; winkels per 1000 inwoners.
- Sociaal-zelfredzaamheid en participatie: geregistreerde werkloosheid; minimahuishoudens.
- Sociaal- jeugd en onderwijs: minimajongeren; voortijdig schoolverlaters.
- Leefbaarheid en veiligheid: tevredenheid met de buurt; objectieve veiligheidsindex.
- —Amsterdam gemiddeld.

van Erasmuspark geven hun woning een gemiddeld cijfer (7,6). Deze buurt kent betrekkelijk veel koop en particuliere verhuur (beide 40%). De woningen zijn meestal klein en het onderhoud kan volgens de bewoners beter.

In de Kolenkit en Landlust is de waardering voor de woningen met een 7,0 lager. De bewoners ervaren hier relatief veel burenoverlast. Ook, en dit geldt sterker voor de Kolenkit, vindt men de woningen niet erg mooi en het onderhoud onvoldoende. Een deel van De Kolenkit is in de afgelopen periode vernieuwd. Daarbij zijn blokken met kleine woningen gesloopt. De nieuwbouw bestaat zowel uit koop als huur en uit grote en kleinere woningen. Sinds een aantal jaar staan er al grote woningen in de nieuwbouwwijk Laan van Spartaan. Ook in Landlust staan veel kleine betaalbare woningen (67% is kleiner dan 60m2), waarbij in het deel Gulden Winckelbuurt ook relatief veel middelgrote woningen zijn te vinden (51% is hier klein en 38% tussen de 60 en 80m2).

Het voormalige GAK-gebouw is omgebouwd tot huur- en koopstudio's voor starters.

Openbare ruimte

Het schoonhouden en onderhoud van de openbare ruimte wordt over het algemeen gemiddeld beoordeeld in Landlust, Erasmuspark en de Robert Scott buurt (onderdeel van de Kolenkitbuurt). Het groen in Erasmuspark wordt goed gewaardeerd en de buurt scoort ook goed op speelmogelijkheden. Het Erasmuspark wordt aantrekkelijker gevonden dan twee jaar geleden.

Minder goed gaat het in de Kolenkit en de Gulden Winckelbuurt (onderdeel van Landlust). Beide buurten scoren slecht op schoon en heel, parkeermogelijkheden en worden ook minder mooi gevonden. In de Gulden Winckelbuurt wordt veel troep op straat gemaakt in het winkelgebied op het Bos en Lommerplein. Afval is een hardnekkig probleem bij het winkelcentrum. Er is veel zwerfvuil en winkelafval, met name als er markt is geweest.

Bedrijvigheid

In Bos en Lommer is relatief weinig bedrijvigheid in verhouding tot het aantal inwoners: er zijn 292 banen per 1.000 inwoners versus 597 gemiddeld in Amsterdam. In absolute zin zijn dit iets minder dan 3.000 bedrijven en 10.000 banen. De meeste vestigingen zijn klein, met een groot aandeel starters en zzp'ers. Maar het aantal banen neemt snel toe (+10% in 2010-2014). Vooral in de sectoren advisering en onderzoek, zakelijke dienstverlening en financiëel zijn er in absolute zin veel banen bij gekomen. De grootste sectoren in Bos en Lommer zijn de financiële sector en advisering en onderzoek.

Het bedrijventerrein aan de Willem de Zwijgerweg in Landlust ontwikkelt zich tot een nieuw centrum van bedrijvigheid, met onder andere studentenwoningen, leisure, hotel en grootschalige detailhandel. De omvang van de toeristische sector is in Bos en Lommer relatief klein, maar groeit in een

bovengemiddeld hoog tempo, vooral als het gaat om horecagelegenheden.

In Erasmuspark en Landlust zijn relatief gezien de meeste winkelvoorzieningen. In de Kolenkit is het aantal winkels voor dagelijkse goederen laag ten opzichte van het aantal inwoners. Het winkelpubliek beoordeelt het Bos en Lommerplein met gemiddeld een 6,7.

Sociaal

Zelfredzaamheid en participatie

De sociaal-economische positie en participatie van bewoners van Bos en Lommer zijn ongunstig. Bijna een kwart van de huishoudens in Bos en Lommer heeft een lage opleiding en een laag inkomen (24% versus 15% gemiddeld). Ook het gemiddelde inkomen ligt relatief laag. De Kolenkit scoort duidelijk ongunstiger op het voorkomen van bijstand, minima, schuldhulpverlening en gemiddeld inkomen dan de overige buurten in dit gebied. De buurtcombinatie Erasmuspark scoort het gunstigst in dit gebied, vaak gunstiger dan gemiddeld in Amsterdam.

Er wonen minder (zeer) ernstig eenzamen in Bos en Lommer dan gemiddeld in Amsterdam (7% versus 11%). Op indicatoren voor maatschappelijke participatie scoort het gebied echter ondergemiddeld, zoals de inzet voor de stad of buurt en het percentage dat mantelzorg verleent. Ook in totaal participeren de inwoners minder vaak dan gemiddeld: 81% van de 19 tot 65-jarigen heeft (vrijwilligers) werk, geeft mantelzorg en/of doet een opleiding (versus 87% gemiddeld).

Gezondheid

De gezondheid van bewoners van Bos en Lommer scoort op veel punten ongunstig ten opzichte van Amsterdam gemiddeld. Zo ervaren zij wat vaker een matige of slechte gezondheid dan gemiddeld (29% versus 25%). Verder zijn het vaker rokers (35% versus 28% gemiddeld), hebben ze iets vaker psychische klachten en iets vaker een lichamelijke beperking. Bos en Lommer kent meer laag opgeleiden dan gemiddeld, en laag opgeleiden hebben een groter risico op een ongunstige gezondheid.

Jeugd en onderwijs

Bijna een vijfde van de bewoners in Bos en Lommer (19%) bestaat uit 18-minners, net als gemiddeld in Amsterdam (18%). In de Kolenkit ligt dit wat hoger (22%). Het aandeel jongeren dat opgroeit in een minimahuishouden ligt hoog in Bos en Lommer (28% versus 21% in Amsterdam), met name in de Kolenkit (32%). Op het gebied van onderwijs is er sprake van achterstanden: 20% van de leerlingen krijgt in groep acht advies voor praktijkonderwijs of leerwegondersteunend onderwijs (PRO/LWOO) in het vmbo (15% in Amsterdam). Vooral in de Kolenkit presteert de jeugd ondergemiddeld, hier ontvangt 22% advies PRO/LWOO. Ondanks het lagere opleidingsniveau is de jeugdwerkloosheid vergelijkbaar met het gemiddelde in Amsterdam (22% tegenover 24% in Amsterdam).

Zorg voor de jeugd

Problemen van en zorggebruik onder jongeren in Bos en Lommer is op de meeste punten vergelijkbaar met het stedelijk gemiddelde. Er zijn twee punten waarop het gebied afwijkt. Enerzijds zijn er meer basisschoolleerlingen (van tien jaar oud) met een verhoogd risico op sociaal-emotionele problemen (22% versus 19%, gemeten via de SDQ-score). Anderzijds worden jongeren er juist minder behandeld voor psychische problemen. Het aantal behandelingen in de geestelijke gezondheidszorg ligt er op 58 per duizend jongeren versus 80 behandelingen gemiddeld in de stad. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat lager opgeleide ouders deze zorg minder goed weten te vinden, of dat er een taboe rust op de GGZ.

Tienjarigen in Bos en Lommer zijn bovengemiddeld vaak te zwaar (37% versus 24%). Onder deze leeftijdsgroep komt sporten in clubverband minder vaak voor dan gemiddeld in de stad. Het deel van de vierdeklassers dat aangeeft in de afgelopen week tabak, alcohol en/of cannabis te hebben gebruikt is zeer klein in vergelijking met de stad (15% versus 30%). Dit komt doordat er vooral door jongeren weinig wordt gerookt en gedronken (door volwassenen juist meer, zie paragraaf gezondheid).

Stapeling gebruik regelingen en voorzieningen

De Stapelingsmonitor laat zien dat in Bos en Lommer
huishoudens gemiddeld gebruik maken van 40 onderscheiden
regelingen en voorzieningen, zoals WMO, WAO en speciaal
onderwijs. Van de huishoudens in dit gebied heeft 46% één of
meer van dergelijke regelingen (Amsterdam 45%) en bij 13%
van de huishoudens met regelingen is sprake van stapeling
van 5 of meer regelingen (Amsterdam 12%).
Huishoudens uit Bos en Lommer maken wel boven gemiddeld
vaak gebruik van arbeidsparticipatieregelingen, zoals WAO,
WWB en WSW (29% versus 25% gemiddeld).

In Amsterdam maken vooral minimahuishoudens, eenoudergezinnen, huishoudens waarvan de hoofdbewoner 65+ is, een laag opleidingsniveau heeft, of van Turkse, Marokkaanse of Surinaamse herkomst is veel vaker dan gemiddeld gebruik van regelingen. In Bos en Lommer komen sommige van deze huishoudens bovengemiddeld vaak voor (Turks en Marokkaans), andere juist onder gemiddeld (65+, eenoudergezinnen). Dit leidt in totaal dus tot een gemiddeld gebruik van regelingen.

In buurtcombinatie de Kolenkit is er meer gebruik en stapeling van regelingen en voorzieningen dan in de rest van Bos en Lommer: 53% van de huishoudens heeft 1 of meer regelingen en 20% van deze huishoudens heeft 5 of meer regelingen. Het gemiddelde aantal regelingen ligt met 3,0 ook boven het stedelijke gemiddelde van 2,4.

Leefbaarheid en veiligheid

Bewoners uit Bos en Lommer waarderen hun buurt minder dan gemiddeld in Amsterdam. Het rapportcijfer voor de buurt ligt bijvoorbeeld lager (6,8 versus 7,4), bewoners zijn eerder geneigd tot verhuizen (32% versus 25%), er is minder betrokkenheid van buurtbewoners (rapportcijfer 5,8 versus 6,3) en er zijn relatief veel spanningen tussen bevolkingsgroepen (index 109). Deze spanningen zijn tussen 2013 en 2014 ook nog toegenomen: in 2013 voelde 21% spanningen met buurtgenoten met een andere cultuur, in 2014 28% (Amsterdam gemiddeld 20%). Het rapportcijfer voor de buurt is overigens wel sterk toegenomen vanaf 2001 (namelijk van 5,4 naar 6,8).

Het aantal aangiften van misdrijven en aandeel bewoners dat aangeeft slachtoffer te zijn geworden van criminaliteit (samengevoegd in de objectieve veiligheidsindex) is gemiddeld in Bos en Lommer. Bewoners voelen zich echter wel vaker dan gemiddeld onveilig in de buurt.

Hiernaast wordt beduidend meer jongerenoverlast ervaren dan in Amsterdam gemiddeld: 29% versus 18%. Tussen 2003 en 2013 zijn bewoners uit Bos en Lommer zich, vergelijkbaar met heel Amsterdam, veiliger gaan voelen. De toename van veiligheidsgevoelens is met name sterk in Erasmuspark. De objectieve veiligheid is in Landlust/Sloterdijk minder verbeterd dan in geheel Bos en Lommer en Amsterdam het geval is. Dit komt vooral door een toename van overlast (gebaseerd op politiegegevens).

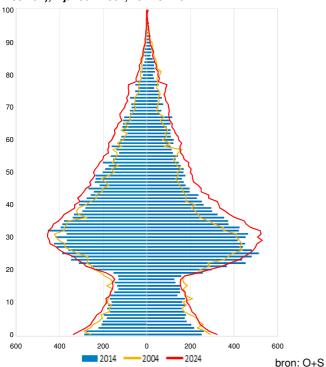
De Kolenkit onderscheidt zich op enkele terreinen van de rest van Bos en Lommer. Zo geven bewoners van De Kolenkit een lager rapportcijfer voor de buurt, de sociale cohesie is minder groot en bewoners hebben meer onveiligheidgevoelens. In Landlust is er het meest sprake van jongerenoverlast. In Erasmuspark is relatief vaak sprake van spanningen tussen bevolkingsgroepen Het is niet bekend wat de aard is van deze spanningen.

Dynamiek, trends en verwachtingen

Tussen 2014 en 2024 zal het aantal inwoners gaan toenemen van 33.700 naar 38.900; een stijging van 15%. Deze groei is sterker dan de gemiddelde groei in Amsterdam (6%). De bevolking is jong (gemiddeld 33,6 jaar) en dit zal de komende 10 jaar niet sterk veranderen. Tegelijkertijd is er wel sprake van vergrijzing. De stijging van het inwonertal tot 2024 is vooral terug te zien bij het aantal 65-plussers. Tussen 2014 en 2024 krijgt Bos en Lommer er 1.000 65-plussers bij. Hun aandeel in de bevolking is in 2024 echter nog steeds klein (9% versus 14% gemiddeld in Amsterdam).

In Bos en Lommer zullen tot 2024 enkele grote nieuwbouwprojecten plaatsvinden, waaronder de ontwikkeling van het Elseviergebouw, de vernieuwing in de Kolenkit en de verdere ontwikkeling van Laan van Spartaan. In de bevolkingsprognose van OIS wordt uitgegaan van in totaal 2.400 extra woningen tot 2024. Het Elseviergebouw wordt omgezet naar starters- en studentenwoningen. In de Kolenkit loopt een stedelijke vernieuwingsproject, waarbij corporatiewoningen vervangen worden met een menging van nieuwbouw-koopwoningen, sociale en vrije sector huur. De verwachting is dat buurt daarmee meer gemengd zal worden in sociaal-economische positie.

Bevolking Bos en Lommer naar leeftijd (links mannen, rechts vrouwen), 1 januari 2004, 2014 en 2024

Gebiedsspecifieke thema's

De vernieuwde woningen in bijvoorbeeld het voormalige GAK gebouw en op de Molenwerf zijn aantrekkelijk voor huishoudens met een middeninkomen die willen wonen in de nabijheid van het centrum. Bos en Lommer ontwikkelt zich hierdoor van een wijk waar veel huishoudens met een sociaal-economische achterstand wonen tot een wijk die op dit vlak steeds gemengder wordt en sociaal-economisch dichter bij het Amsterdamse gemiddelde komt te liggen. Maar ook voor een deel van de bewoners die al in Bos en Lommer woonde, heeft de vernieuwing van de wijk een verbetering van de woonsituatie opgeleverd. Zo is een deel van de grote gezinnen in De Kolenkitbuurt naar een nieuwe, beter passende woning in de buurt of in Laan van Spartaan verhuisd.

Gebruik openbare ruimte

De vernieuwing van de woningvoorraad in Bos en Lommer is gepaard gegaan met vernieuwing van de openbare ruimte. Pleinen, straten en plantsoenen zijn vernieuwd. Voorbeelden hiervan zijn het Karel Doormanplein in Landlust, het Bos en Lommerplantsoen bii het GAK-gebouw, het Wachterliedplantsoen in de Erasmusparkbuurt en het Van Gendtplein in de Gibraltarbuurt. Een betere inrichting, soms in combinatie met culturele of sportieve evenementen, hebben het gebruik van de openbare ruimte verder gestimuleerd. De openbare ruimte wordt kortom intensiever gebruikt en vergroot de levendigheid in buurten. Deze positieve dynamiek is ook terug te zien rond plekken die een lokale impuls hebben gekregen zoals de creatieve broedplaats/hostel WOW in De Kolenkitbuurt en rond nieuwe winkels op de Bos en Lommerweg. Nieuwe bewoners, soms samen met bewoners die al langer in de wijk wonen, dragen direct bij aan deze nieuwe dynamiek en versterken het sociaal kapitaal van de buurt. Resultaat hiervan is onder andere een initiatief van bewoners voor een buurtmoestuin in het binnenterrein van een woningblok in Landlust en het ontwerp en beheer van het Bos en Lommerplantsoen door bewoners.

Overlast en wrijving

Er is ook een andere kant van de groeiende populariteit en intensiever gebruik van de openbare ruimte. Dit is de grotere druk op deze openbare ruimte en de overlast die hiermee gepaard gaat. Zo stijgt de parkeerdruk ook in Bos en Lommer. Maar ook het parkeren van scooters en fietsen zorgt voor overlast. Bewoners van verschillende leeftijden, met verschillend normen en gedrag komen elkaar vaker tegen op pleinen en in speeltuinen. Zo is er meer positief contact bijvoorbeeld in het Erasmuspark maar het leidt soms ook tot spanningen, groepsvorming of zelfs botsingen en pesterijen.

Achterstanden

Ondanks de ontwikkeling van Bos en Lommer naar een steeds meer 'gemiddelde' Amsterdamse, 'binnenringse' stadswijk, is het nog steeds een wijk waar veel Amsterdammers met achterstand en armoede wonen. 23% Van de huishoudens in Bos en Lommer is een minimahuishouden. Deze achterstand concentreert zich (steeds meer) in de niet vernieuwde delen van buurten direct ten zuiden van de Haarlemmerweg: de Kolenkitbuurt en een groot deel van Landlust: de Gulden Winckelbuurt, de Gibraltarbuurt en Landlust Noord. Relatief veel minimahuishoudens zijn gezinnen met jonge en/of (jong)volwassen kinderen. De jongeren groeien op in een situatie met minder kansen en toegang tot bijvoorbeeld sporten andere naschoolse activiteiten. De verplichte vergoeding voor sportactiviteiten en de verplaatsing van naschoolse activiteiten van het buurthuis naar de school verkleint de toegankelijkheid. Dit geldt vooral voor de relatief grote groep jongeren in Bos en Lommer die komt uit een minimahuishouden. Sport, spel en opvoedondersteuning is minder toegankelijk in de wijk terwijl bijvoorbeeld obesitas onder deze groep jongeren veel voor komt en veel kinderen omgangsnormen en vaardigheden missen om prettig met elkaar samen te spelen. Kortom het pedagogisch klimaat op straat is niet goed. Wel worden op enkele plekken, op pleinen en speelplaatsen, met interventies successen geboekt en verbetert de sfeer. De activiteiten georganiseerd op het Wachterliedplantsoen, het Karel Doormanplein en in Bosleeuw Midden zijn hier goede voorbeelden van.

Gevolgen jeugdwerkloosheid en lage sociale cohesie Onder de jongvolwassenen uit vooral de minimahuishoudens komt jeugdwerkloosheid relatief veel voor. Voor deze jongvolwassenen is het aanbod aan zorg, stages en activiteiten in de wijk beperkt. En hoewel in Bos en Lommer als geheel de jeugdoverlast afneemt, zorgen jongvolwassenen zonder werk op een aantal plekken in de Kolenkitbuurt, de Gulden Winckelbuurt, de Gibraltarbuurt en Landlust Noord voor overlast op straat en lopen het risico af te glijden naar crimineel gedrag of vertonen dit gedrag al. In deze buurten is bovendien weinig sociale cohesie. Hier tonen bewoners beperkte betrokkenheid met hun buurt en zijn moeilijk te activeren om zich in te zetten voor de buurt. In deze buurten wonen relatief veel mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Een deel zorgt voor overlast maar is hier moeilijk op aan te spreken. In onder andere de Gibraltarbuurt zorgt dit voor spanningen.

Kernindicatoren

					Buurt	Buurt	Buurt	Buurt
11.1.1		Amsterdam	Stadsdeel	Gebied22	combinatie	combinatie	combinatie	combinatie
gebiedcode		STAD	Е	DX04	E36	E37	E38	E39
				Bos en			Erasmus	De
	peiljaar	Amsterdam	West	Lommer	Sloterdijk	Landlust	park	Kolenkit
Bevolking								
aantal inwoners	2014	811185	141004	33747	102	18577	5775	9293
bevolkingsdichtheid (inwoners / km2 land)	2014	4923	16216	12949	203	18058	15970	13009
% 0-17 jaar % 65+	2014 2014	18,2 11,7	15,5 8,4	19,2 7,5	13,7 16,7	18,6 7,5	16,1 7,1	22,4 7,7
% 80+	2014	2,8	1,6	1,6	2,0	1,2	1,3	2,7
% niet-westerse Amsterdammers	2014	34,8	31,2	48,9	9,8	47,2	31,1	63,7
% nieuwe stedelingen	2014	31,3	41,6	32,6	36,3	33,0	47,1	22,7
aantal huishoudens	2014	436938	82189	17817	51	9971	3229	4566
% stel met kinderen	2014	16,3	12,9	17,4	17,6	17,0	14,4	20,5
% eenoudergezinnen	2014	9,0	7,3	8,0	2,0	8,3	6,3	8,8
% alleenwonenden	2014	53,3	58,4	52,5	43,1	53,1	53,4	50,8
% bewoners van instituten % verhuisd (binnenlandse mutatiegraad)	2014	1,0 13,9	0,7 16,1	0,1 15,9	0,0 21,4	0,1 14,3	0,0 16,9	0,1 18,4
Ruimte en economie-wonen en openbare ruimte	2013	13,9	10,1	15,9	21,4	14,3	10,9	10,4
woningvoorraad	2014	398565	74100	16403	41	9197	3044	4121
% corporatiehuur	2014	45,6	42,6	50,9	26,8	49,8	19,3	76,9
% koopwoningen	2014	28,5	26,7	25,1	31,7	23,9	40	16,9
% goedkope huur in woningvoorraad (0-425)*	2013	27	37	39		41	21	51
% huur tot huurtoeslaggrens (0-665)*	2013	56	61	64	0	66	44	74
% huur in middensegment (665-930)*	2013	4	3	1		2	1	1
gemiddelde WOZ-waarde per m2 % grote woningen (>80 m2)	2014 2014	2888 35,0	3182	2704 15,7	3352 19,5	2763 9,1	2650 11,7	2608 33,1
gemiddelde woningbezetting (>100 woningen)	2014	2,04	17,5 1,90	2,06	19,5	2,02	1,90	2,26
huurquote*	2013	27	26	26	25	26	1,00	25
rapportcijfer eigen woning	2013	7,6	7,5	7,1		7,0	7,6	7,0
verloederingsscore (0-100)	2013	22	23	22		22	27	25
rapportcijfer onderhoud straten en stoepen	2013	6,6	6,7	6,6		6,6	6,8	6,3
rapportcijfer onderhoud groen	2013	6,8	6,8	6,6		6,6	6,9	6,4
rapportcijfer schoonhouden straten en stoepen	2013	6,4	6,4	6,2		6,2	6,3	6,2
rapportcijfer parkeervoorzieningen Ruimte en economie- bedrijvigheid	2013	6,4	6,1	6,3	-	6,3	6,1	6,2
aantal (bedrijfs)vestigingen	2014	99983	17403	2897	34	1816	599	448
starters (% vestigingen)	2014	10,5	12,4	16,2	11,8	15.6	14,4	21,4
ZZP'ers (% vestigingen)	2014	53,4	65,5	67,7	38,2	67,1	70,5	68,8
creatieve industrie (% vestigingen)	2014	29,9	40,4	37,9	26,5	38,7	43,6	27,7
toerisme (% vestigingen)	2014	7,8	6,8	7,9	0,0	7,9	6,3	10,9
ICT (% vestigingen)	2014	17,5	21,1	19,4	20,6	19,5	21,5	16,1
zakelijke dienstverlening (% vestigingen)	2014	31,7	31,1	28,5	32,4	30,3	25,7	24,8
aantal winkels per 1.000 inwoners aantal banen (>12 uur per week)	2014 2014	6,8	5,8 42701	3,4 9853	0,0 3739	4,1 3816	4,8 975	1,0 1323
aantal banen per 1.000 inwoners (>500 inwoners)	2014	484600 597	303	292	3739	205	169	142
Sociaal-zelfredzaamheid en participatie	2014	337	303	232		203	103	142
potentiële beroepsbevolking (15-64)	2014	588991	109949	25552	75	14134	4532	6811
geregistreerde werkloosheid	2014	11,8	12,7	12,5		13,4	9,5	12,7
% 15-64 jarigen met bijstand	2014	6,4	7,5	7,5		8,1	4,3	8,3
% 15-64 jarigen in trede 1 of 2 van de bijstand	2014	4,5	5,4	5,5		6,1	3,0	6,1
gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen	2011	30800	28000	26056	-	26100	27800	24300
% huishoudens laag opgeleid en laag inkomen	2011	15	16	24	-	23	15	36
% minimahuishoudens % 18+ in schuldhulpverlening	2011	20 2,3	21 1,9	23 2,3	•	23 2,5	17 1,3	29 2,6
% (zeer) ernstig eenzaam	2012	11	11	7		2,0	1,0	2,0
% matig tot sterke sociale uitsluiting	2012	9	10	13				
% geen regie over eigen leven	2012	10	9	9				
% mantelzorgers	2012	9	8	6				
% vrijwilligers	2012	36	35	33				
% zet zich in voor buurt of stad	2012	21	18	13				
% (vrijwilligers)werk/mantelzorg/opleiding (19-64)	2012	87	85	81				
Sociaal-gezondheid % ervaren gezondheid gaat wel - zeer slecht	2012	25	25	29				
% ervaren gezonaneid gaat wei - zeer siecht % belemmerd door chronische aandoening	2012	35	34	32			•	
% OESO beperking	2012	17	17	21	•			
% hoog risico angststoornis / depressie	2012	7	7	11				
% rokers	2012	28	33	35				
% overmatig / zwaar alcoholgebruik	2012	17	19	17				
% overgewicht of obesitas	2012	40	37	44				
% dat aan beweegnorm voldoet	2012	67	69	64				

				0 11 100	Buurt	Buurt	Buurt	Buurt
and the decade		Amsterdam	Stadsdeel	Gebied22	combinatie	combinatie E37	combinatie	combinatie
gebiedcode		STAD	E	DX04	E36	E37	E38	E39
				Bos en			Erasmus	De
	peiljaar	Amsterdam	West	Lommer	Sloterdijk	Landlust	park	Kolenkit
Sociaal-jeugd en onderwijs								
aantal scholen basisonderwijs	2013	209	31	9		5	2	2
aantal leerlingen basisonderwijs	2013	61182	8172	2157		1193	591	373
% gewichtleerlingen (op scholen)	2013	20,1	24,3	44,8		36,9	55,3	53,4
% (matig) verhoogde SDQ-score (10-jarigen)	2013	19	20	22				
gemiddelde CITOscore (naar woonadres)	2014	534,6	533,4	531,3		531,2	533,5	530,8
% basisschooladvies pro/lwoo	2014	15,4	16,6	20,4		20,4	14,7	22,0
aantal scholen speciaal onderwijs	2013	46						
aantal leerlingen speciaal onderwijs	2013	4561						
aantal scholen voortgezet onderwijs	2013	63	7	2			1	1
aantal leerlingen voortgezet onderwijs	2013	37809	3353	363			288	75
% (matig) verhoogde SDQ-score leerlingen VO2	2014	11	11	12				
% laag opgeleide schoolverlaters (18-22 jaar)	2014	9,1	8,4	10,1	5,6		10,2	6,7
aantal inwoners studentenwoningen	2014	8814	865	89	0	67	0	22
jeugdwerkloosheid	2014	24	20	22				
% minimajongeren	2011	21	22	28		26	24	32
% overgewicht / obesitas (10-jarigen)	2013	24	26	37				
% lid sportvereniging (10-jarigen)	2013	69	67	57				
recent gebruik tabak/alcohol/cannabis (VO4)	2014	30	27	15				
behandelingen JGGZ ambulant per 100 0-17 jarigen	2011	8,0	8,0	5.8		5,8	6,7	5,8
trajecten Jeugd- en opvoedhulp per 1.000 0-17 jarigen	2013	41	39	45		49	35	44
aanmeldingen AMK per 1.000 0-17 jarigen	2013	4,1	4,5	4,7		4,9		5,6
% jeugdige verdachten (12-24)	2013	4	4	3,7			3	4
Leefbaarheid en veiligheid				ŕ				
rapportcijfer voor de eigen buurt	2013	7,4	7,5	6,8		6,8	7,2	6,4
rapportcijfer ontwikkeling eigen buurt	2013	7,1	7,5	7,1		7,0	7,6	6,7
% verhuisgeneigden*	2013	25	27	32		33	24	36
kengetal sociale kwaliteit (0-100)	2013	46	46	39		39	37	35
rapportcijfer betrokkenheid buurtbewoners	2013	6,3	6,2	5.8		5.9	6,0	5.6
spanningenindex *	2013	99	100	109		107	112	109
objectieve veiligheidsindex *	2013	70	65			70	64	71
deelindex inbraak*	2013	71	64		_	78	64	105
deelindex overlast*	2013	123	133			121	82	131
deelindex drugs*	2013	63	38			41	26	27
subjectieve veiligheidsindex *	2013	74	72	·	·	84	84	95
% voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	2013	30	31	38	·	37	34	42
% vaak jongerenoverlast in de buurt	2013	18	18	29	·	34	24	23
rapportcijfer burenoverlast	2013	7,3	7,1	7,2	·	7,0	7.6	7.0
rapportoijfer overlast andere groepen	2013	7,0	7,0	6,9	·	6,8	7,3	6,8
rapportoijfer horecaoverlast	2013	7,9	7,8	8,2	·	8,1	8.3	8,3

legenda

> 1 SD meer / beter dan gemiddeld	
0,5 - 1 SD meer / beter dan gemiddeld	
0,5 SD rond gemiddelde	
0,5 - 1 SD minder / slechter dan gemiddeld	
> 1 SD minder / slechter dan gemiddeld	

De kleuren geven aan hoe de waardes van een indicator verspreid zijn over de stad. De kleuren geven niet aan of de verschillen statistisch significant zijn.

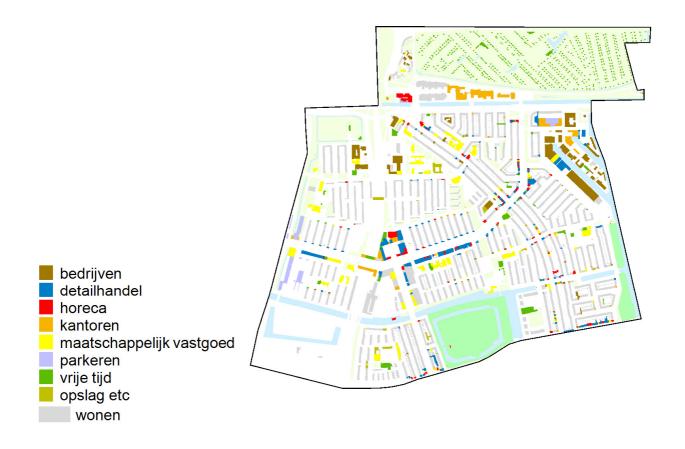
Deze en meer cijfers zijn op verschillende schaalniveaus terug te vinden in het Basisbestand Gebieden Amsterdam op http://www.os.amsterdam.nl/online-producten/

 $^{^{\}star}\mathrm{De}$ cijfers op buurtcombinatieniveau zijn gebaseerd op de WIA-buurtindeling

Definities en bronnen

Definities en bronnen	mailiaan	huon	definitio / enmedine	
niet-westerse Amsterdammers	peiljaar 2014	bron O+S	definitie / opmerking Amsterdammers die zelf of van wie een van de ouders is geboren in niet-westers land (=Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije).	
nieuwe stedelingen	2014	O+S	Personen van autochtone of westerse herkomst in de leeftijd 18-55 jaar, die na hun 18e geregistreer in de gemeente Amsterdam.	
bewoners van instituten	2014	O+S	aantal geregistreerde niet-zelfstandig wonenden	
oordeel bewoners over woning, buurt, openbare ruimte, voorzieningen etc.	2013	WIA	Wonen in Amsterdam (WIA): tweejaarlijkse enquête van Dienst Wonen Zorg en Samenleven	
huurquote	2013	WIA	Kale huur minus de huurtoeslag, als percentage van het inkomen	
% verhuisgeneigden*	2013	WIA	aandeel bewoners dat de komende twee jaar wil verhuizen	
gemiddelde WOZ-waarde per m2	2014	DBGA	Waarde in kader Wet waardering onroerende zaken. De WOZ-waarde wordt vastgesteld op basis van het	
grote woningen	2014	BAG	peiljaar voorafgaand aan het peildatum. Verblijfsobject met gemiddeld gebruikersoppervlakte (GBO) > 80m2.	
verloederingsscore	2013	Veiligheidsmonitor	Gemiddelde van het aandeel bewoners dat de volgende voorvallen vaak vindt voorkomen in de buurt:	
(0-100, hoe hoger hoe meer verloedering) (bedrijfs)vestigingen	2014	ARRA	bekladding muren, rommel op straat, hondenpoep en vernieling bus- en tramhokjes. Locatie met door de KvK geregistreerde onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar met	
creatieve industrie	2014	ARRA	minimaal één werkzaam persoon. vestingen met de activiteitencodes: kunsten, media en entertainment en creatieve zakelijke	
			dienstverlening. Inclusief activiteiten < 12 uur per week	
toerisme	2014	ARRA	vestingen met de activiteitencodes: logies en overnachtingen, overige horeca, personenvervoer, reisorganisatie- en bemiddeling, cultuur en recreatie, jachthavens, zeilscholen en recreatieve detailhandel. Inclusief activiteiten < 12 uur per week	
ICT	2014	ARRA	vestingen met de activiteitencodes: content, diensten, hardware.	
zakelijke dienstverlening	2014	ARRA	vestingen met de activiteitencodes: 68, 691, 692, 701, 702, 711, 712, 721, 722, 731, 732, 741, 742, 743, 749, 750, 77, 78, 79, 80, 81, 82	
ZZP (zelfstandige zonder personeel)	2014	ARRA	Vestiging met 1 werkzame persoon en rechtsvorm eenmanszaak (excl. winkels).	
aantal banen (>12 uur per week)	2014	ARRA	aantal werkzame personen in een baan van minstens 12 uur per week	
gezondheidsklachten, mantelzorg, levensstijl,	2012	GGD: AGM	Amsterdamse Gezondheidsmonitor (AGM): vierjaarlijkse enquête GGD onder Amsterdammers van 19	
maatschappelijke participatie	2012	aan	en ouder	
OESO beperking	2012	GGD	Personen die ten minste 1 van 7 activiteiten met betrekking op horen, zien en bewegen niet of alleen met grote moeite kunnen verrichten.	
% hoog risico angststoornis / depressie	2012	GGD	K10 screeningslijst voor depressieve en angststoornissen: 10 vragen over de gemoedstoestand in de afgelopen vier weken.	
% (zwaar) overmatig alcoholgebruik	2012	GGD	Overmatig: >21 glazen per week mannen, >14 glazen per week vrouwen Zwaar: minimaal 1x per week 6 glazen op een dag	
% overgewicht of obesitas	2012	GGD	overgewicht (25≤BMI<30) en obesitas (BMI≥30)	
% volwassenen dat aan beweegnorm voldoet	2012	GGD	Dagelijks minstens half uur minimaal matig intensieve lichamelijke activiteit op minimaal 5 dagen per week.	
potentiele beroepsbevolking	2014	O+S	bevolking van 15 t/m 64 jaar	
geregistreerde werkloosheid	2014	DWI /CBS/ O+S	% 15 tot 64-jarigen met bijstand (wwb levensonderhoud, wwb bbz, oiaw ioaz), gedeeltelijk	
			arbeidsongeschikt (<80%) of WW	
bijstand	2014	DWI	personen die WWB-levensonderhoud ontvangen	
% 15-64 jarigen in trede 1 of 2 van de bijstand	2014	DWI	ontvangers van WWB met grote afstand tot de arbeidsmarkt	
gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen	2011	CBS/ RIO	Bruto-inkomen verminderd met premies sociale zekerheid en andere betaalde overdrachten en de loon-, inkomsten- en vermogensbelasting.	
% huishoudens laag opgeleid en laag inkomen	2011	CBS / O+S	huishouden in laagste tertiel koopkrachtinkomen en hoofdbewoner met maximaal VMBO. Studenten en bewoners van instituten buiten beschouwing.	
% minimahuishoudens	2011	CBS / O+S	huishouden met inkomen tot 110% van het Wettelijk Sociaal Minimum.	
% 18+ in schuldhulpverlening	2013	DWI	aandeel actieve cliënten schuldhulpverlening	
% (zeer) ernstig eenzaam	2012	GGD	Eenzaamheidsschaal De Jong-Gierveld: 11 items met betrekking op emotionele en sociale eenzaamheid. Wanneer op 3 of meer items 'min of meer' of 'ja' is geantwoord wordt men als eenzaam beschouwd.	
sociale uitsluiting	2012	GGD	% met achterstand op 2 of meer van volgende terreinen: sociale participatie (eenzaamheid, sociale contacten); materiele deprivatie (gebrek aan financiële middelen); toegang tot sociale grondrechten (vanische desprivatie)	
## montalzargars ander 10 plussars	2012	GGD	(woning, zorg, discriminatie); normatieve integratie (naleven normen en waarden samenleving)	
% mantelzorgers onder 19-plussers			minstens 3 maanden en/of minstens 8 uur per week	
vrijwilligers , inzet voor buurt of stad, informele hulp, standaardleefsituatie-index (SLI)	2012	Staat van de Stad	Staat van de Stad: tweejaarlijks onderzoek naar participatie Amsterdammers. De SLI beschrijft het gemiddelde welzijnsniveau.	
% gewichtleerlingen (op scholen)	2013	O+S	aandeel leerlingen waarvan geen van de ouders hoog is opgeleid	
% (matig) verhoogde SDQ-score leerlingen	2014	GGD	Percentage met een verhoogde kans op sociaal-emotionele problemen	
% basisschooladvies pro/lwoo	2014	DMO	% leerlingen in groep 8 met basisschooladvies voor praktijkonderwijs of VMBO met leerwegondersteuning.	
% laag opgeleide schoolverlaters (18-22 jaar)	2013	DMO	bovenleerplichtigen die onderwijs hebben verlaten zonder startkwalificatie	
aantal inwoners studentenwoningen	2014	O+S	aantal inwoners van studentencomplexen en studenteneenheden	
% minimajongeren	2011	CBS / O+S	aandeel 18-minners dat opgroeit in een minimahuishouden	
middelengebruik VO4		GGD	4e klassers die wekelijks roken en/of recent alcohol hebben gedronken en/of recent cannabis hebben gebruikt (recent = in de afgelopen 4 weken)	
aantal behandelingen JGGZ ambulant per 100 0-17 jarigen (niet uniek, schatting, n>20)	2011		tweede lijn behandeling. schatting van het aantal behandelingen (geen unieke cliënten)	
trajecten jeugd en opvoedhulp per 1.000 0-17 jarigen (niet uniek, n>5)	2012	JBRA, instellingen J&O / O+S	Aantal jongeren met traject ambulante jeugdzorg, dagbehandeling, crisisopvang, residentiele jeugdzorg en/of pleegzorg per 1.000 0 t/m 17-jarigen (N>100).	
aantal aanmeldingen AMK per 1.000 0-17 jarigen (niet uniek, n>5)	2013	DMO	aantal meldingen bij het Amsterdams meldpunt Kindermishandeling indicatief cijfer: een kind kan meerdere meldingen hebben.	
risicofactorenindex jeugdcriminaliteit	2013	O+S	De risicofactorenindex geeft aan in hoeverre in buurten risicofactoren aanwezig zijn die de kans op	
kengetal sociale kwaliteit (0-100, hoe hoger,	2013	Veiligheidsmonitor	jeugdcriminaliteit verhogen. aandeel inwoners dat positief reageert op vier stellingen over hoe de bewoners in de buurt met elkaar	
hoe beter de sociale kwaliteit) spanningenindex	2013	O+S	omgaan Index gebaseerd op 8 stellingen over spanningen die bewoners ervaren in de buurt.	
1 0	2013	OOV / O+S	Index die het aantal incidenten in een buurt volgt	
objectieve veiligheidsindex	2015	0017015		

Functiekaart gebied Bos en Lommer

Bron: DRO

Rol gebiedsanalyse binnen gebiedscyclus en Colofon

De gebiedsanalyses vormen het jaarlijkse startpunt van de Amsterdamse gebiedscyclus. Iedere analyse beschrijft de toestand en ontwikkeling van één van de 22 gebieden in de stad. Daarbij wordt zowel gebruik gemaakt van statistieken en onderzoeksgegevens als de signalen uit de buurt die professionals in het gebied opvangen. Deze gebiedsanalyse dient als onderlegger voor de gebiedsagenda 2016-2019.

De gebiedsanalyses zijn een gezamenlijk product van OIS en de stadsdelen (eindredactie: OIS).